

Grøn Trepart – et postkort fra fremtiden

Workshop på det grønne landsmøde

Dagsorden

1. Introduktion v. Jens Anton
2. Ind i maskinrummet: Nationalt arbejde
3. Ind i maskinrummet: Camilla og Lillebælt/Fyn
4. Signaturprojekter: Hvad er det og hvilken natur kan vi få v Simone og Anders
5. Pause
6. Sådan får vi unge med i treparten - panel
7. Øvelse – postkort fra fremtiden:

Jeg sidder i en trepart for
DN eller andre

Jeg er med i en DN- baggrundsgruppe

Jeg er aktiv i en DN-
afdeling

Jeg følger ikke så meget
med i trepraten...

Jeg kan forklare trappemodellen i kvælstofreguleringen

Jeg kan forklare den ”sande”
definition på strengt
beskyttet natur?

Nu kender vi hinanden 😊

2) Ind i maskinrummet

Jens Anton Tingstrøm
Chefrådgiver for grøn trepart i DN

Hvorfor grøn trepart?

- Klimaafgift aftalt i regeringsgrundlandet
- Svarreudvalget havde udarbejdet en model
- Hvad var behovet? Muligheder for DN og L&F

Ellemann: Vi kommer ikke uden om klimaafgift på landbrug

at han er villig til at gå ind i forhandlingerne om en CO2-afgift på landbruget gjorde Jakob Ellemann Jensen også opmærksom på til...
... i Herning i starten af november. Foto: Claus Haagenesen

Venstres bagland afskyr klimaafgiften på landbruget

I en rundspørge med svar fra 227 politikere i Venstres bagland svarer 160, at den planlagte klimaafgift på landbruget er en dårlig idé. Til gengæld er der opbakning til regeringsdeltagelsen.

▶ AUTOMATISK OPLÆSNING

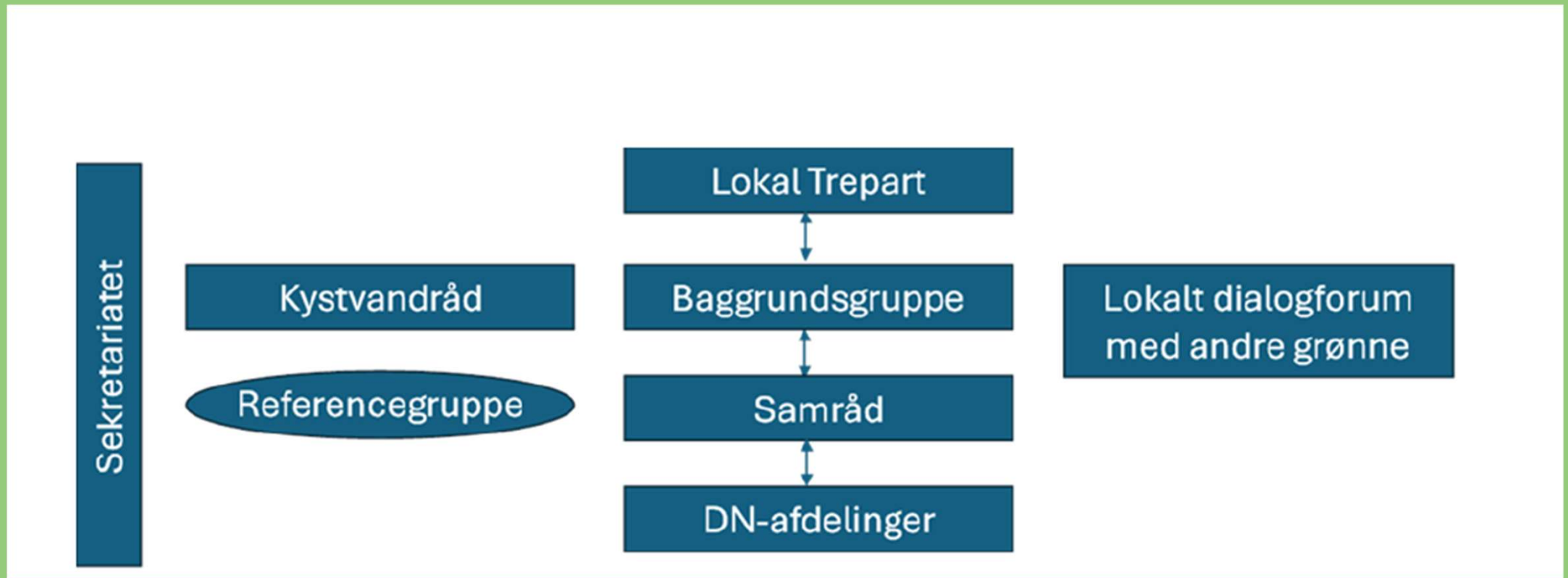
Svære forhandlinger...

Hvordan er ”maskinrummet” i dag?

Organisering i DN

Minister for Grøn Trepert

Politisk forum for arealudtag (PFA)

Et forum med de øverste politiske parter i trepartsaftalen, som følger fremdriften og sikre hurtig afklaring af politiske spørgsmål.

Medlemmer: Minister for grøn trepart og forpersoner for KL, DN og L&F

National styregruppe for arealudtag

Styregruppen er et forberedende forum, der er ansvarlige for at fastlægge dagsordenen for møderne i det Politiske forum for arealudtag, og sikre hurtig handling ift. politiske barrierer for arealudtag.

Medlemmer: MGTP, ØM, KEFM, FM, KL, DN og L&F

Taskorce for arealudtag

Taskorcen har tre hovedformål:

- 1) Sikre fremdrift i arealoplægningen gennem månedlige statusmøder med de lokale treparter,
- 2) Understøtte de lokale treparter med konkret barrierer-knusing og
- 3) Løfte relevante udfordringer og barrierer videre til den nationale styregruppe/PFA.

Medlemmer: MGTP, SGAV og NST, KL samt 2 repræsentanter fra hver lokale trepart

Arbejdsgruppe om arealudtag

Teknisk arbejdsgruppe, der finder løsninger på tekniske barrierer for et hurtigt og effektivt arealudtag.

Medlemmer: SGAV, KL, kommuner, L&F og udtagningskonsulenter

Kystvandråd

Rådgivende partnerskaber, der med lokal viden og forankring kan gennemføre forsøgsprojekter og bidrage med lokale analyser.

Medlemmer: Kommuner og op til 20 lokale parter fordelt på landbrugs- og naturorganisationer.

Lokale treparter

Medlemmer:

- 1-2 rep. for alle omfattede kommuner i oplandet,
- 1-2 rep. for lokale landbrugsorganisationer,
- 1-2 rep. for lokale naturorganisationer,
- 1 rep. fra Naturstyrelsen

Dagsorden til møde i Politisk Forum for Arealudtag (PFA) d. 19. december 2025

Mødet afholdes 19. december kl. 10.45-12.00 i Ministeriet for Grøn Trepert, Vester Voldgade 123, 1552 København V.

1. Status på de lokale treparter og siden sidst (orientering og drøftelse)
2. Ajourført liste over mulige barrierer og prioritering af fokusområder i 2026 (drøftelse)
3. PFA-mødeplan for 2026 (drøftelse)
4. Evt.

Dagsorden til møde i Politisk Forum for Arealudtag (PFA) d. 18. februar 2026

Mødet afholdes 18. februar kl. 10.00-11.30 i Ministeriet for Grøn Trepert, Vester Voldgade 123, 1552 København V.

1. Kommunikationsplan og status på kommunikation (orientering og drøftelse)
2. Fremdrift og kortere projektforsløb (orientering og drøftelse)
3. Status på 'Samfundsengagement og debat, der styrker Den Grønne Trepert' (orientering)
4. Evt.

Husk...

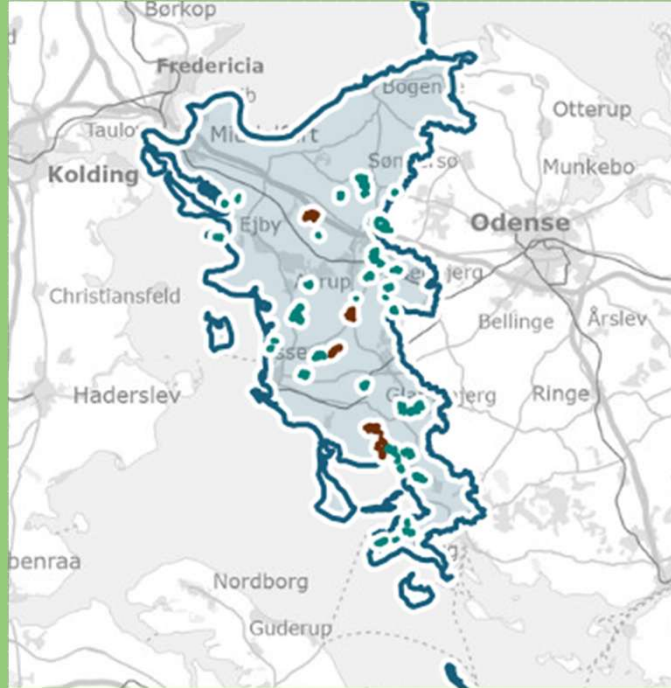
- Man kan godt være meget optimistisk og meget skeptisk på én gang
- Vi er altid afhængig af de andre parters opbakning, fx med signaturprojekter

Lokal trepart Lillebælt/Fyn

Camilla Mehl-Ludvigsen

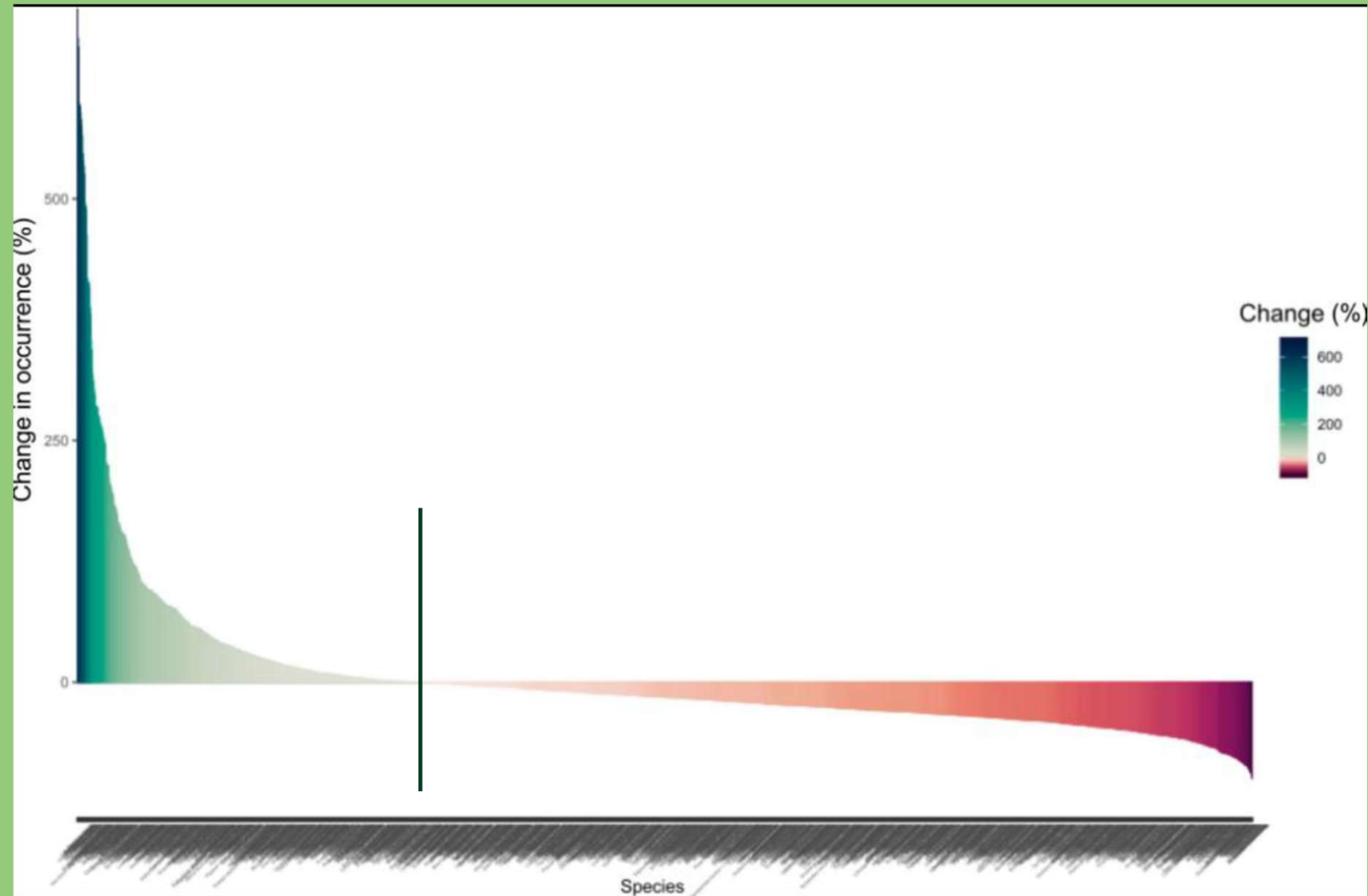
Projekter i MARS

Trepartens geografi

4) Hvilken natur kan vi forvente at få?

Fokus på CO₂ og kvælstof - Naturindhold og potentialer

Fotos: Klimaskovfonden

Fotos: Torben Ebbensgaard

Genskabelse af naturlige, vilde økosystemer

Naturlig tilgroning

Naturlig græsning

Naturlig hydrologi

Naturlige
næringsstofniveauer

Hvilken natur kan vi forvente?

Uden assisterende genopretningstiltag og forvaltning:

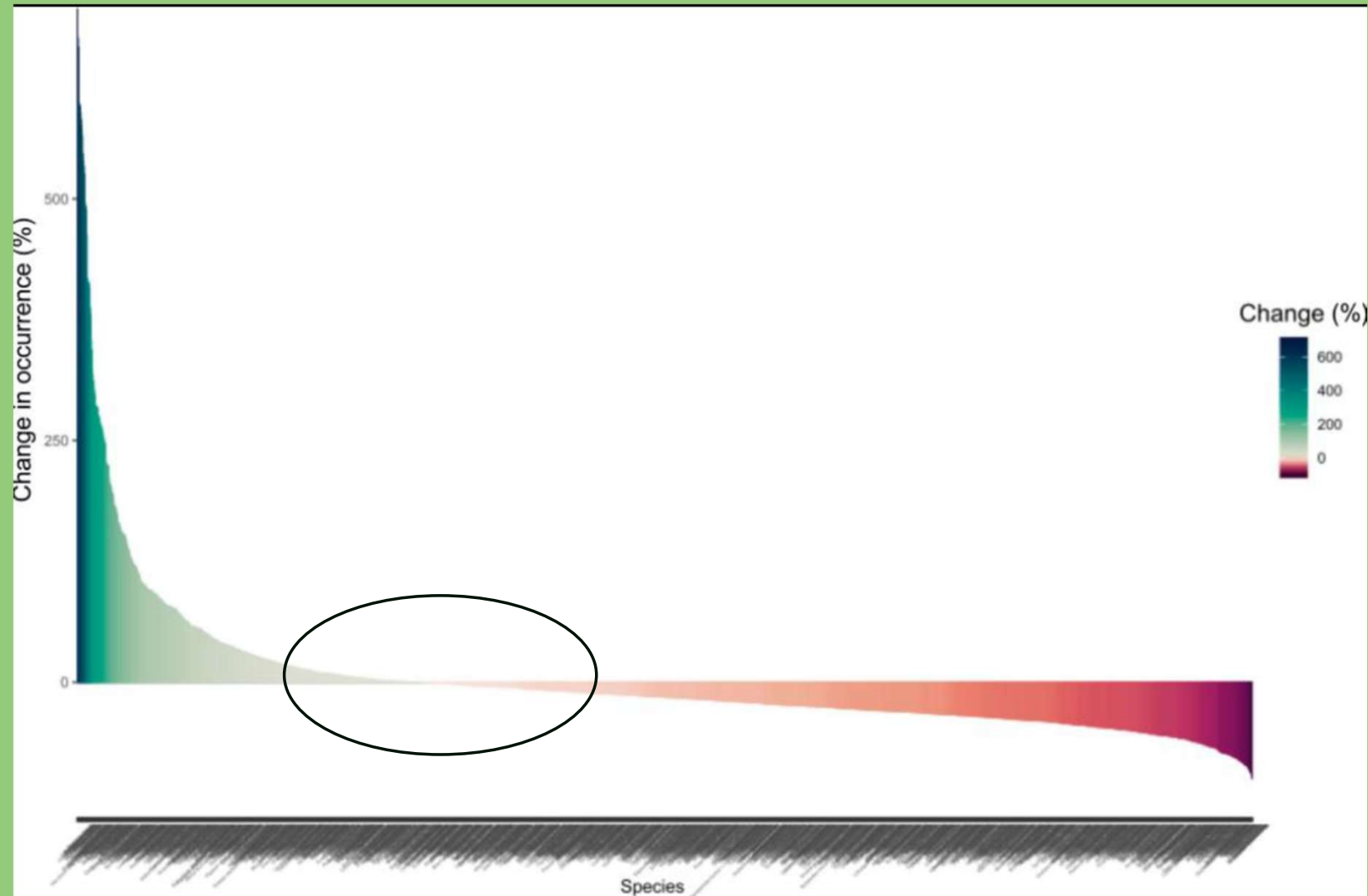
- Kvælstof og CO2 reduktion
- Rekreative værdier
- Højstaude-enge og -moser
- Tagrørssump
- Lysesiv-enge
- Sødgræs og rørgræs, rørgræs, rørgræs
- Næringsrige, tidvise søer og vandhuller
- Pile-, elle- birkesump

Potentiale

- skab 'naturstolthed' og ejerskab
- Sælg muligheder og fordele ved assisterende naturgenopretning og ekstensiv græsning

Fotos: Torben Ebbensgaard

Signaturprojekter

Om del af Grøn Trepert har Novo Nordisk afsat 7,5 mia.

”Samarbejdet vil bl.a. sigte mod store signaturprojekter, hvor der skabes nye, større sammenhængende naturområder med høj kvalitet eller målrettede kvalitetsforøgelser i eksisterende naturområder samt natur- og produktionsskov.”

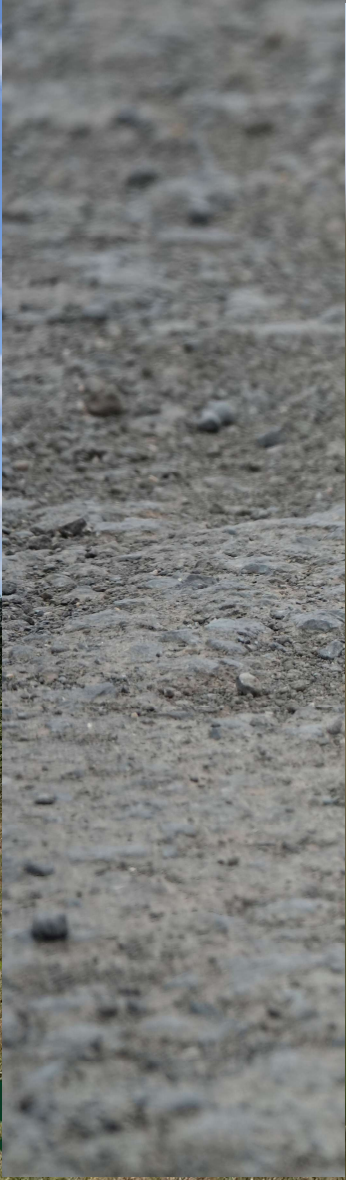

Hvad nu hvis?

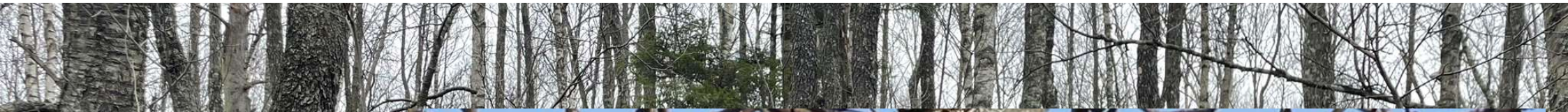

Tilbage til fremtidens natur

Alle fotos af August og Anders Horsten

5) Pause til 14.49

6) Hvordan får man unge engageret i Den Grønne Trepert?

Alliancen for Unge i Grøn Trepert

Dagsorden

1. Introduktion til Alliancen for Unge i Grøn Trepert
2. Guide til ungeinddragelse og erfaringer fra dialog med kommuner
3. Praktisk erfaring som ung deltager i DN baggrundsgruppe
4. Spørgsmål

Introduktion

Solveig Grønskov Keldebæk

Rasmus Sandorff

Lise Coermann

Marie Præstegaard

Om Alliancen for Unge i Grøn Trepert

- Forankret i bred kreds af ungdomsorganisationer:
 - DGUB
 - LandboUngdom
 - FLOR
 - Ungeklimarådet
 - Støttet af Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF)
- Formål at sikre at unge bliver inkluderet i de lokale grønne treparter
- Todelt ambition:
 - Styrke unges tillid til lokaldemokratiet ved at skabe reelle muligheder for indflydelse i lokale grønne treparter
 - Mindske den oplevede afstand mellem unge, kommuner, landbrug, natur og øvrige aktører
- Metodisk - ikke politisk - arbejde med ungeinddragelse

DEN GRØNNE
UNGDOMS
BEVÆGELSE

 LandboUngdom

UNGE KLIMARÅDET

Alliancen arbejder på at få et nyt projekt stablet på benene...

- I dag ikke fælles forståelse og praksis for, hvordan unge inddrages i politiske aftaler
- Projekt for systematisk udforskning og udvikling af metoder til ungeinddragelse
- Sekretariat med formål at drive arbejde, udvikle formidlingsmaterialer, koordinere med kommuner mm.
- Efterspørgsel oplevet hos kommuner

novo nordisk
fonden

SDU
Syddansk Universitet

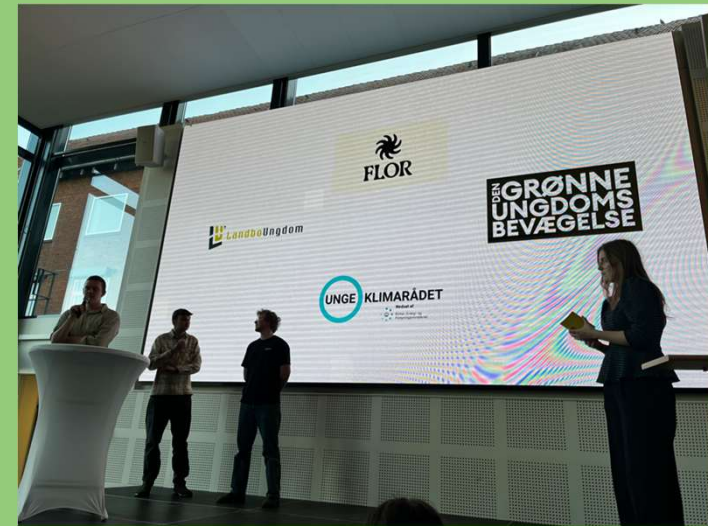
Erfaringer fra ung-til-ung arrangement på Landbrugsskole

Spørgsmål fra salen:

- Hvis I gerne vil have at vi er så stor en del af det, så må I også forklare det fra bunden af, så vi forstår hvad det er
- Hvorfor skal det tage så lang tid? Kan man ikke bruge AI som hjælp?
- Er det urealistisk mål man har sat, når man kigger overordnet på det?

Take-aways:

- Mange unge ved ikke hvad den grønne trepart er
- Interessen er der
- Unge stiller ofte gode spørgsmål

Lise Coermann Mathisen

Næstforperson

Ungeklimarådet

6 trin til ungeinddragelse i lokale treparter

01. Politisk opbakning

- Åben invitation til unge mellem 15-30 år via lokale uddannelser, ungdomsforeninger og SoMe
- Direkte kontakt til Ungdomsorganisationer og -netværk

- Ungeinddragelse vedtages i Byrådet
- En projektleder fra forvaltningen udpeges til at koordinere og facilitere processen

02. Invitation

- Workshop - introduktion og formål
- Kapacitetsopbygning
- Planlæg processen i samråd

03. Opstartsmøde

- Ungefølgegruppe etableres
- Følgegruppen mødes 2-3 gange og giver input
- Sparring fra kommunen og eksterne eksperter

05. Feedback

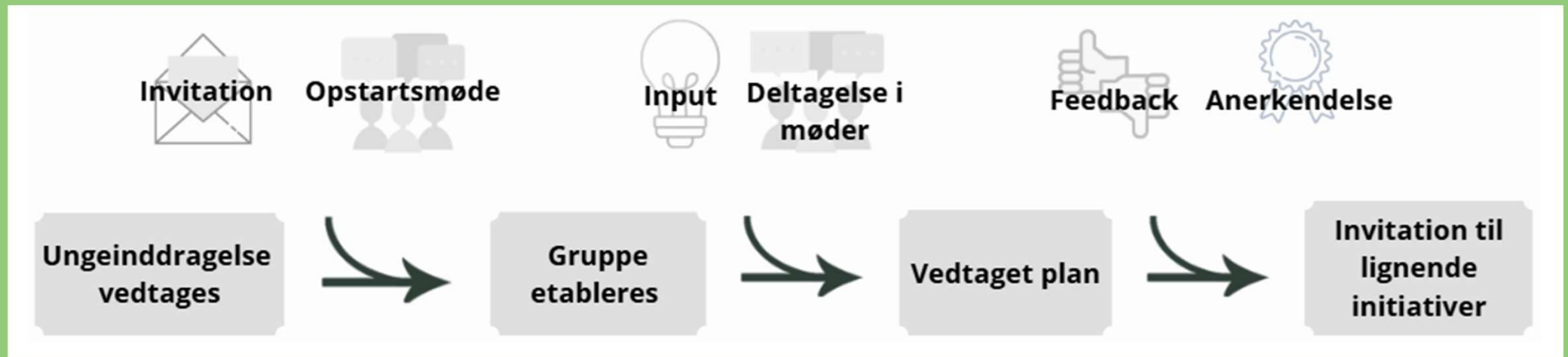
- De unges bidrag til planen fremlægges og anerkendes
- Invitation til fremtidige dialoger og lignende initiativer

04. Implementering

- Konstruktiv feedback på inputtet - blev det anvendt og hvorfor/hvorfor ikke?
- Invitation til høringsprocessen og implementeringsaktiviteter

06. Anerkendelse

Forløb for ungeinddragelse

Vores erfaringer fra baggrundsgrupper

- (Syddjurs og Øresund)
- Enormt givende og lærerigt
- Unge er vigtige at have med

Hvordan forbedres samskabelse med unge

- Inkluder og inviter unge fra starten
- Inviter unge hvor vi er
- Vær konkret om hvad det indebærer

Spørgsmål

Solveig Grønskov Keldebæk

Rasmus Sandorff

Lise Coermann

Marie Præstegaard

Tak for i dag – vi ses i naturen!

En sidste øvelse:

1. Tag et postkort
2. Skriv et postkort til dig selv til fremtiden
3. Skriv, hvordan treparten har udspillet sig og formet dit landskab
4. Hæng det op
5. Vi gemmer til næste gang